

EVROPSKÉ MODELY SOCIÁLNÍ POLITIKY

Anotace předmětu

Předmět je orientován na aktuální otázky a komparaci sociálních politik České republiky a vybraných evropských zemí z hlediska koncepcí, organizace a institucionálního zabezpečení. Cílem předmětu je seznámit studenty s rozdíly v rozsahu sociální ochrany u vybraných evropských států s akcentem na intervenční sociálněpolitická opatření.

Studenti po úspěšném absolvování předmětu dokáží analyzovat, komparovat a uplatňovat principy a nástroje sociální politiky v České republice a zemích EU. Budou schopni adekvátně reagovat na různé situace v praxi v kontextu těchto atributů.

1. Kohezní politika EU a její aplikace v ČR. Modernizace evropského sociálního modelu.

dílicí témata: **Hospodářská, sociální a územní soudržnost**
 Ekonomické diference zemí EU
 Regionální diference zemí EU
 Strukturální fondy EU
 Modernizace sociální ochrany v zemích EU

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

PESTIEAU, P. *The Welfare State in the European Union: Economic and Social Perspectives*. New York: Oxford, 2006. ISBN 0-19-926101-6 str. 1-49

PLCHOVÁ, B., ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. *Česká republika a EU: ekonomika, měna a hospodářská politika*. Praha: Krigl, 2010. ISBN 978-80-86912-39-4. str. 60-91

EUROPEAN UNION. *Regional Innovation Strategies*. [on-line]. Dostupné na <http://www.innovating-regions.org>

doporučené:

JÜPTNER, P. POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika 2*. Praha: Institut politologických studií FSV UK, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2010–2020*. [on-line]. Dostupné na <http://mmr.cz>

kontrolní otázky:

1. Co znamená pojem kohezní politika a jakých oblastí se týká?
2. Jaké jsou typy sociální ochrany v zemích EU?

úkoly

1. Vyberte si tři země EU a na základě měřitelných indikátorů zjistěte ekonomické diference.
2. Zhodnoťte sociální ochranu v zemích EU podle procentuelních výdajů z HDP.

2. Evropské dokumenty s důrazem na realizaci cílů Lisabonské strategie

díličí témata: Lucemburský, cardiffský a kolínský proces
Pakt stability a růstu
Jednotlivé cíle Lisabonské strategie EU
Evropská sociální charta
Evropská sociální agenda

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

PELTRÁM, A. Evropská integrace a Česká republika. Praha: Grada, 2009. str. 39-72
ISBN 978-80-247-2849-0 str. 119-143

PLCHOVÁ, B., ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. *Česká republika a EU: ekonomika, měna a hospodářská politika*. Praha: Krigl, 2010. ISBN 978-80-86912-39-4. str. 6-24

RADA EVROPY. Evropská sociální charta. [on-line]. Dostupné na <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1218/esch.pdf>

doporučené:

Ageing, health and pensions in Europe: an economic and social policy perspective. Ed. Lans Bovenberg, Arthur Van Soest and Asghar Zaidi. Houndmills, New York: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-28290-2.

Lisabonská strategie. [on-line]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/policies/art2377>

WOKOUN, R. *Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0734-X.

kontrolní otázky:

1. Jaké jsou cíle Lisabonské strategie?
2. Co obsahuje sociální pilíř Lisabonské strategie?

úkoly

1. Vyberte si pět zemí EU a zhodnoťte, jak se jim daří naplňovat Lisabonskou strategii.

3. Evropské dokumenty – strategie „Evropa 2020“

díličí témata: **Udržitelný růst**
 Globální problémy
 Tři scénáře pro Evropu do roku 2020
 Inovace v Unii
 Stěžejní iniciativy

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

Evropa 2020. [on-line]. Dostupné na
http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_cs.htm

PESTIEAU, P. *The Welfare State in the European Union: Economic and Social Perspectives.* New York: Oxford, 2006. ISBN 0-19-926101-6 str. 50-66

kontrolní otázky:

1. Jaké jsou hlavní cíle evropského dokumentu „Evropa 2020“?
2. Vymenujte stěžejní iniciativy EU.

úkoly

1. Vyhledejte v dokumentu „Evropa 2020“ procentuelní požadavky v oblasti zaměstnanosti obsažené v hlavních cílech a porovnejte je se současným stavem v pěti vybraných zemí EU.
2. Vyhledejte v dokumentu „Evropa 2020“ procentuelní požadavky v oblasti vzdělávání obsažené v hlavních cílech a porovnejte je se současným stavem v pěti vybraných zemí EU.

6. Důsledky stárnutí populace na systémy sociální ochrany obyvatelstva v zemích EU

dílčí témata:

- Demografické trendy v zemích EU**
- Důchodové zabezpečení**
- Možnosti odchodu do předčasného důchodu**
- Důchodová reforma**
- Doplňkové systémy důchodového pojištění**

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

MUSILOVÁ, Z., ŠLAPÁK, M., HOLUB, M. *Zaměstnanecká schémata penzijního pojištění ve vybraných státech EU, Švýcarsku a USA*. Praha: VÚPSV, 2011. ISBN 978-80-7416-087-5 str. 1-96

PESTIEAU, P. *The Welfare State in the European Union: Economic and Social Perspectives*. New York: Oxford, 2006. ISBN 0-19-926101-6 str. 102-115

ŠTĚPÁNEK, M. *Důchodové reformy zemích EU (a v ČR)*. [on-line] str. 1-30
Dostupné na http://www.euroskop.cz/.../11991-20_3_2008_duchodova_reforma_v_zemich_eu.pdf

doporučené:

GREEN, A., PRESTON, J., JANMNAAT, G. *Education, equality and social cohesion: a comparative analysis*. New York: Palgrave Macmillan, 2006. ISBN 978-0-230-22363-9

WOKOUN, R. *Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0734-X.

kontrolní otázky:

1. Vysvětlete rozdíly mezi systémovou a parametrickou reformou důchodového systému.
2. Jaká je koncepce Riester reformy v Německu?

úkoly

1. Vyhledejte a srovnajte statistická data týkající se věkového složení obyvatelstva u deseti vybraných zemí EU.
2. Uveďte tři příklady zemí EU, kde proběhla parametrická reforma důchodového systému.

7. Chudoba a sociální vyloučení v evropských zemích

dílčí témata: Příjmová chudoba a materiální deprivace v ČR a EU
Sociální vyloučení v ČR a v zemích EU
Efektivita sociálních transferů při redukci chudoby
Regionální rozložení chudoby
Skupiny ohrožené chudobou

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

- BORECKÁ, E., KUBÁTOVÁ, D., BOROVIČKA, V. *Sociální exkluze v rámci EU*. [on-line] Dostupné na <http://nb.vse.cz/~LAPACEKM/Prace/1245/socialniexkluze.pdf>
- BRADSHAW, J., MAYHEW, E. *The Measurement of Extreme Poverty in the European Union*. York: University of York, 2010. str. 15-75
- Evaluation of the European Year for Combating Poverty and Social Exclusion*. [on-line] Dostupné na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751&langId=cs&moreDocuments=yes> str. 1-10
- SIROVÁTKA, T., KOFROŇ, P., JAHODA, R. *Rizika příjmové chudoby a materiální deprivace v České republice*. Praha: VÚPSV, 2011. ISBN 978-80-7416-092-9 str. 1-79

doporučené:

SIROVÁTKA, T., KOFROŇ, P., RÁKOCZYOVÁ, M. a kol. *Příjmová chudoba, materiální deprivace a sociální vyloučení v České republice a srovnání se zeměmi EU*. Praha: VÚPSV, 2005.

kontrolní otázky:

1. Jaké jsou Laekenské indikátory sociální exkluze?
2. Charakterizujte rizikové faktory sociálního vyloučení a možnosti jejich kumulace.

úkoly

1. Vyhledejte a srovnajte statistická data týkající se příjmové chudoby u všech zemí EU.
2. Uveďte deset příkladů znevýhodněných oblastí u minimálně pěti zemí EU.

8. Prorodinná opatření v ČR a vybraných zemích EU

dílčí témata: **Rodinná politika a její kvantitativní a kvalitativní cíle**
 Modely sociálního státu a typy rodinné politiky
 Reakce rodinné politiky na demografické a ekonomické změny
 Ochrana mateřství a rodičovství v ČR v porovnání s vybranými
 evropskými státy

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

MITCHELL, E. *Finanční podpora rodin s dětmi v ČR v evropském kontextu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-183-5. str. 12-52

ŠŤASTNÁ, A. *Neúplné rodiny v České republice a ve vybraných evropských zemích*. Praha: VÚPSV, 2009. ISBN 978-80-7416-038-7. str. 10-122

doporučené:

GERLACH I. *Familienpolitik*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2010. 978-3-531-15924-9.

HOLUB, M. A KOL. *Řešení ztráty příjmu z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství a mateřství ve státech EU*. Praha: VÚPSV, 2011.

KŘÍŽKOVÁ, A. A KOL. *Práce a péče: proměny "rodičovské" v České republice a kontext rodinné politiky Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-86429-94-6.

kontrolní otázky:

1. Vysvětlíte pojem defamilializace a vyjmenujte základní indikátory, kterými ji lze dle Esping-Andersena měřit.
2. Charakterizujte rodinnou politiku v liberálním, konzervativním, sociálně-demokratickém, prorodinném a postsocialistickém typu sociálního státu na základě těchto ukazatelů: podpora rodiny ze strany státu, ovlivňování generových vztahů, institucionalizace péče, forma rodinných dávek, populační politika.

úkoly

1. Zjistěte aktuální daňové odpočty týkající se nezaopatřených dětí, popř. osob se zdravotním postižením.
2. Zhodnoťte délku mateřské dovolené a peněžité pomoci v ČR ve srovnání s dalšími evropskými státy.

9. Strategie EU v oblasti zdraví a zdravotní péče

dílčí témata: **Nerovnosti v oblasti zdraví v EU a jejich příčiny**
 Opatření proti nerovnostem v oblasti zdraví v členských státech EU
 Opatření na úrovni EU

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

EVROPSKÁ KOMISE. *Snižování nerovností v oblasti zdraví v Evropské unii*. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011. ISBN 978-92-79-15031-9. str. 7-20

BLANK, R. H., BURAU V. *Comparative health policy*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-23428-4. str. 15- 274

doporučené:

PAVLOKOVÁ, K. A KOL. *Health system financing in the EU: current practices and the ageing challenge*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví, 2009. ISBN 978-80-85047-39-4

MÁTL, O. A KOL. *Zdravotnictví za hranicemi: přehled vybraných reformních opatření v evropských zemích*. Praha: Kulatý stůl k budoucnosti financování zdravotnictví v ČR, 2009. ISBN 978-80-254-3776-6

Health targets in Europe: learning from experience. Edited by Matthis Wisma et al. Copenhagen: European Observatory on Health Systems and Policies, 2008. ISBN 978-92-890-4284-0

Ageing, health and pensions in Europe: an economic and social policy perspective. Ed. Lans Bovenberg, Arthur Van Soest and Asghar Zaidi. Houndmills, New York: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-28290-2.

kontrolní otázky:

1. V jakých oblastech zdraví lze identifikovat podstatné rozdíly mezi členskými zeměmi EU?
2. Jmenujte druhy zdravotní péče včetně konkrétních programů, které mohou přispět ke zvýšení celkové úrovně zdraví.

úkoly

1. Zamyslete se nad dopady globalizace na šíření zdravotních rizik ve společnosti.
2. Pokuste se identifikovat souvislosti mezi obtížnými makroekonomickými podmínkami a zdravím.

10. Bytová politika ČR v komparaci s evropskými státy

dílčí témata: **Intervence státu do trhu s byty v zemích EU**
Obecné nástroje bytové politiky vyspělých zemí na zvýšení finanční dostupnosti nájemního bydlení
Podoba sociálního bydlení v zemích EU
Vybrané nástroje podpory bydlení v reakci na hospodářskou krizi v mezinárodním srovnání

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

LUX M. A KOL. *Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny jako nepřímá podpora růstu porodnosti*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-177-4. str. 16-46

MIKESZOVÁ, M. ET AL. *Dopady hospodářské krize na finanční dostupnost bydlení - analýza a možné nástroje státu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-182-8. str. 8-63

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Bytové politiky v zemích Evropské unie*. [on-line]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/Bytova-politika/Statistiky-Analyzy/Analyzy-a-odborne-texty-z-oblasti-bytove-politiky>

doporučené:

DONNER, CH. *Housing policies in central Eastern Europe: Czech republic, Hungary, Poland, Slovenia, Slovakia*. Vienna: Selbstverlag, 2006. ISBN 3-9500417-6-1.

LUX M. A KOL. *Bydlení - věc veřejná: sociální aspekty bydlení v České republice a zemích Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-12-1.

kontrolní otázky:

1. Z oblasti bytové politiky jmenujte dva základní typy subvencí, které využívají veřejné prostředky.
2. Charakterizujte sociální bydlení v různých evropských státech.

úkoly

1. Zamyslete se nad možnostmi prevence vzniku prostorové segregace některých skupin obyvatelstva.
2. V souvislosti s bytovou politikou se seznamte s pojmy gentrifikace a filtrování. Zvažte, s jakými riziky jsou tyto procesy spojeny.

11. Investice do lidského kapitálu v rámci vzdělávací politiky v evropských státech

dílčí témata: **Role státu a ostatních subjektů ve vzdělávací politice – porovnání zemí EU**
Vztah vzdělávací politiky a politiky zaměstnanosti
Internacionalizace ve vzdělávání
Koncept celoživotního vzdělávání

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

Educational policy studies in the Czech Republic : the current state, theoretical and analytical approaches, and possible development in an international context. Editors Kalous, J., Štoček, J., Veselý, A. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-024- str. 57-142

KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4. str. 441-475

ŠERÁK, M. A KOL. *Celoživotní učení a sociální politika: vazby a přesahy*. Praha: Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, 2012. ISBN 978-80-904531-3-5. str. 22-197

VYCHOVÁ, H. *Best practices of educational activities of adults / foreign examples*. Praha: VÚPSV, 2010. ISBN 978-80-7416-086-8.

doporučené:

BRDEK, M. *Evropská vzdělávací politika: programy, principy a cíle*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-86395-96-0.

HEPP, G. F. *Bildungspolitik in Deutschland: eine Einführung*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2011. ISBN 978-3-531-15210-3.

GREEN, A., PRESTON, J., JANMNAAT, G. *Education, equality and social cohesion: a comparative analysis*. New York: Palgrave Macmillan, 2006. ISBN 978-0-230-22363-9

kontrolní otázky:

1. Charakterizujte cíle moderní vzdělávací politiky?
2. Které hlavní problémy řeší země EU v rámci současné vzdělávací politiky?

úkoly

1. Z dostupných dat zemí EU porovnejte podíl výdajů na vzdělávací instituce na HDP.
2. Formulujte svůj názor na zajištění spravedlivého přístupu ke vzdělání.

12. Rozvoj neziskového sektoru jako významného subjektu sociální politiky v zemích EU

dílicí témata: Evropská občanská společnost
Charakter organizované občanské společnosti v ČR
Český neziskový sektor v kontextu střední Evropy
Výsledky analýz vybraných neziskových organizací

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

- BOUKAL, P. A KOL. *Nestátní neziskové organizace a ekonomická krize*. str. 5-31
Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1594-6.
- JEŽEK, T., MALÝ, M., VÁVROVÁ, H. *Theoretical principles of corporate governance of non profit organizations (case of healthcare sector): proceedings*. str. 8-55
Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1626-4.
- RAKUŠANOVÁ, P., STAŠKOVÁ, B. *Organizovaná občanská společnost v České republice*. str. 29-62, 81-95
Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-22-1.
- SKOVAJSA, M. A KOL. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. str. 331-355
Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.

doporučené:

- RAKUŠANOVÁ, P. *Povaha občanské společnosti v České republice v kontextu střední Evropy*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. ISBN 978-80-7330-122-4.
- The capacity of Central and East European interest groups to participate in EU governance*. Daniela Obradovic, Heiko Pleines (eds.). Stuttgart: Ibidem, 2007. ISBN 978-3-89821-750-7.

kontrolní otázky:

1. Vysvětlete pojem „index občanské participace“. Co je cílem tohoto indexu?
2. Jaké znáte slabé stránky občanské společnosti ve střední Evropě?

úkoly

1. Zjistěte, jaké bylo pojetí občanské společnosti Václavem Havlem.
2. Zjistěte podíl neziskového sektoru na celkové zaměstnanosti v ČR. Vyděte z posledních údajů Českého statistického úřadu.

13. Determinanty regionálního rozvoje evropské sociální politiky

dílní témata: Principy regionální (strukturální) politiky EU
Cíle a nástroje regionální politiky pro aktuální období
Soudobé přístupy k inovacím regionálních systémů
Regionální politika České republiky

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

STEJSKAL J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2. str. 35-102

EUROPEAN UNION. *Regional Innovation Strategies*. [on-line]. Dostupné na <http://www.innovating-regions.org>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2007–2013*. [on-line]. Dostupné na <http://mmr.cz>

doporučené:

EUROPEAN UNION. *Politika soudržnosti v podpoře růstu pracovních příležitostí: strategické zásady Společenství pro období 2007-2013*. [on-line]. Dostupné na http://www.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc050706osc_en.pdf

WOKOUN, R., MATES, P. (eds.) *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006.

WOKOUN, R. *Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0734-X.

kontrolní otázky:

1. Z jakých základních principů vychází financování projektů realizovaných v rámci regionální politiky.
2. Definujte cíle členských států EU a jejich regionů v kontextu základních evropských programových dokumentů.

úkoly

1. Zjistěte, který strukturální fond slouží jako hlavní nástroj pro zvyšování zaměstnanosti Evropské unie.
2. Seznamte se s národními specifiky regionálních potřeb a struktur ČR a následně se Strategii udržitelného rozvoje ČR na léta 2007-2013.

14. Sociální služby v evropských zemích. Anglosaský, skandinávský, korporativní a vzájemnostní model.

dílčí témata: **Modely sociálních služeb v zemích EU**
 Financování sociálních služeb v evropských zemích
 Realizace plánování sociálních služeb v zemích EU
 Koncepty zdravotně sociální péče ve vybraných státech EU

studijní materiály:

k povinnému prostudování:

MATOUŠEK, O. A KOL. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení.* Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9. str. 53-62

CENTRE FOR COMMUNITY ORGANIZING. *Public participation, tool for administration of public matters : community planning of social services in Czech Republic, Slovakia, Hungary and Poland.* Přerov: Centre for Community Organizing, 2008. ISBN 978-80-86902-56-2. str. 9-54

PRŮŠA, L. *Efektivnost sociálních služeb: vybrané prvky a aspekty.* Praha: VÚPSV, 2007. ISBN 978-80-87007-73-0.

doporučené:

Good practice: Czech and foreigner experience from low barriers and easy contact services. Ed. Zdena Filípková et al. Prague: Czech Association of Street Work, 2011. ISBN 978-80-

Poradenství pro osoby se specifickými potřebami v zemích Evropské unie. Martin Dominik Polínek ed. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 978-80-244-1733-2.

PRŮŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb.* Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-255-6.

Ageing, health and pensions in Europe: an economic and social policy perspective. Ed. Lans Bovenberg, Arthur Van Soest and Asghar Zaidi. Houndmills, New York: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-28290-2.

kontrolní otázky:

1. Zhodnoťte kladné a záporné stránky jednotlivých modelů sociálních služeb.
2. Srovnajte financování sociálních služeb v ČR s financování v Rakousku či Německu.

úkoly

1. Posuďte vývoje koncepce sociálních služeb v kontextu demografických změn.

Seznam studijních materiálů a pomůcek

povinná tištěná studijní literatura (k dispozici v Akademické knihovně JU České Budějovice, Jihočeské vědecké knihovně České Budějovice a Národní knihovně v Praze)

BOUKAL, P. A KOL. *Nestátní neziskové organizace a ekonomická krize*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1594-6.

BRADSHAW, J., MAYHEW, E. *The Measurement of Extreme Poverty in the European Union*. York: University of York, 2010.

Communicating Equality and non-discrimination in the European Union. Luxembourg: EU, 2011. ISBN 978-92-79-20988-8

Educational policy studies in the Czech Republic : the current state, theoretical and analytical approaches, and possible development in an international kontext. Editors Kalous, J., Štoček, J., Veselý, A. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-024

Employment and Social Developments in Europe 2011. Luxembourg: EU, 2012. ISBN 978-92-79-21313-7

European Union Minorities and Discrimination Survey. Vienna: European union agency for fundamental rights, 2011.

EVROPSKÁ KOMISE. *Snižování nerovností v oblasti zdraví v Evropské unii*. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011. ISBN 978-92-79-15031-9.

JEŽEK, T., MALÝ, M., VÁVROVÁ, H. *Theoretical principles of corporate governance of non profit organizations (case of healthcare sector): proceedings*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1626-4.

KRAAL, K. *Equal Opportunities and Ethnic Inequality in European Labour Markets*. Amsterdam : Amsterdam University Press, 2009. ISBN 978-90-8964-126-7.

KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4.

LUX M. A KOL. *Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny jako nepřímá podpora růstu porodnosti*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-177-4.

MITCHELL, E. *Finanční podpora rodin s dětmi v ČR v evropském kontextu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-183-5.

MIKESZOVÁ, M. ET AL. *Dopady hospodářské krize na finanční dostupnost bydlení - analýza a možné nástroje státu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-182-8.

MUSILOVÁ, Z., ŠLAPÁK, M., HOLUB, M. *Zaměstnanecká schémata penzijního pojištění ve vybraných státech EU, Švýcarsku a USA*. Praha: VÚPSV, 2011. ISBN 978-80-7416-087-5

PELTRÁM, A. *Evropská integrace a Česká republika*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2849-0

PESTIEAU, P. *The Welfare State in the European Union: Economic and Social Perspectives*. New York: Oxford, 2006. ISBN 0-19-926101-6

PLCHOVÁ, B., ABRHÁM, J., HELÍSEK, M. *Česká republika a EU: ekonomika, měna a hospodářská politika*. Praha: Kriegl, 2010. ISBN 978-80-86912-39-4.

RAKUŠANOVÁ, P., STAŠKOVÁ, B. *Organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-22-1.

SIROVÁTKA, T., KOFROŇ, P., JAHODA, R. *Rizika příjmové chudoby a materiální deprivace v České republice*. Praha: VÚPSV, 2011. ISBN 978-80-7416-092-9

SKOVAJSA, M. A KOL. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0. BLANK, R. H., BURAU V. *Comparative health policy*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-23428-4.

STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.

ŠERÁK, M. A KOL. *Celoživotní učení a sociální politika: vazby a přesahy*. Praha: Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, 2012. ISBN 978-80-904531-3-5.

ŠŤASTNÁ, A. *Neúplné rodiny v České republice a ve vybraných evropských zemích*. Praha: VÚPSV, 2009. ISBN 978-80-7416-038-7.

ŠTĚPÁNOVÁ, M., ČIŽINSKÝ, P. *Anti-diskriminace*. Praha: Poradna pro občanství.

VYCHOVÁ, H. *Best practices of educational activities of adults / foreign examples*. Praha: VÚPSV, 2010. ISBN 978-80-7416-086-8.

povinné studijní texty v elektronické podobě (k dispozici na internetových stránkách)

BORECKÁ, E., KUBÁTOVÁ, D., BOROVIČKA, V. *Sociální exkluze v rámci EU*. [on-line] Dostupné na <http://nb.vse.cz/~LAPACEKM/Prace/1245/socialniexkluze.pdf>

EUROPEAN UNION. *Regional Innovation Strategies*. [on-line]. Dostupné na <http://www.innovating-regions.org>

Evaluation of the European Year for Combating Poverty and Social Exclusion. [on-line] Dostupné na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751&langId=cs&moreDocuments=yes>

Evropa 2020. [on-line]. Dostupné na http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_cs.htm

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Bytové politiky v zemích Evropské unie*. [on-line]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/Bytova-politika/Statistiky-Analyzy/Analyzy-a-odborne-texty-z-oblasti-bytove-politiky>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionální rozvoje České republiky 2007–2013*. [on-line]. Dostupné na <http://mmr.cz>

RADA EVROPY. *Evropská sociální charta*. [on-line]. Dostupné na <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1218/esch.pdf>

ŠTĚPÁNEK, M. *Důchodové reformy zemích EU (a v ČR)*. [on-line] Dostupné na http://www.euroskop.cz/.../11991-20_3_2008_duchodova_reforma_v_zemich_eu.pdf

doporučená studijní literatura (k dispozici v AK JU České Budějovice, Jihočeské vědecké knihovně České Budějovice a Národní knihovně v Praze)

Ageing, health and pensions in Europe: an economic and social policy perspective. Ed. Lans Bovenberg, Arthur Van Soest and Asghar Zaidi. Houndmills, New York: Palgrave Macmillan, 2010. ISBN 978-0-230-28290-2.

BRDEK, M. *Evropská vzdělávací politika: programy, principy a cíle*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-86395-96-0.

CENTRE FOR COMMUNITY ORGANIZING. *Public participation, tool for administration of public matters : community planning of social services in Czech Republic, Slovakia, Hungary and Poland*. Přerov: Centre for Community Organizing, 2008. ISBN 978-80-86902-56-2.

DONNER, CH. *Housing policies in central Eastern Europe: Czech republic, Hungary, Poland, Slovenia, Slovakia*. Vienna: Selbstverlag, 2006. ISBN 3-9500417-6-1.

Gender Equality in the European Union. Luxembourg: EU, 2008.

GERLACH I. *Familienpolitik*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2010. 978-3-531-15924-9.

Good practice: Czech and foreigner experience from low barriers and easy contact services. Ed. Zdena Filípková et al. Prague: Czech Association of Street Work, 2011. ISBN 978-80-

GREEN, A., PRESTON, J., JANMNAAT, G. *Education, equality and social cohesion: a comparative analysis*. New York: Palgrave Macmillan, 2006. ISBN 978-0-230-22363-9

HAVELKOVÁ, B. *Rovnost v odměňování žen a mužů*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-2-9

Health targets in Europe: learning from experience. Edited by Matthis Wisma et al. Copenhagen: European Observatory on Health Systems and Policies, 2008. ISBN 978-92-890-4284-0

HEPP, G. F. *Bildungspolitik in Deutschland: eine Einführung*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2011. ISBN 978-3-531-15210-3.

HOLUB, M. A KOL. *Řešení ztráty příjmu z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství a mateřství ve státech EU*. Praha: VÚPSV, 2011.

JÜPTNER, P. POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika 2*. Praha: Institut politologických studií FSV UK, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.

KŘÍŽKOVÁ, A. A KOL. *Práce a péče: proměny "rodičovské" v České republice a kontext rodinné politiky Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-86429-94-6.

LUX M. A KOL. *Bydlení - věc veřejná: sociální aspekty bydlení v České republice a zemích Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. ISBN 80-86429-12-1.

MÁTL, O. A KOL. *Zdravotnictví za hranicemi: přehled vybraných reformních opatření v evropských zemích*. Praha: Kulatý stůl k budoucnosti financování zdravotnictví v ČR, 2009. ISBN 978-80-254-3776-6

MATOUŠEK, O. A KOL. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

PAVLOKOVÁ, K. A KOL. *Health system financing in the EU: current practices and the ageing challenge*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví, 2009. ISBN 978-80-85047-39-4

PRŮŠA, L. *Efektivnost sociálních služeb: vybrané prvky a aspekty*. Praha: VÚPSV, 2007. ISBN 978-80-87007-73-0.

PRŮŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-255-6.

RAKUŠANOVÁ, P. *Povaha občanské společnosti v České republice v kontextu střední Evropy*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. ISBN 978-80-7330-122-4.

SIROVÁTKA, T., KOFROŇ, P., RÁKOCZYOVÁ, M. a kol. *Příjmová chudoba, materiální deprivace a sociální vyloučení v České republice a srovnání se zeměmi EU*. Praha: VÚPSV, 2005.

The capacity of Central and East European interest groups to participate in EU governance. Daniela Obradovic, Heiko Pleines (eds.). Stuttgart: Ibidem, 2007. ISBN 978-3-89821-750-7.

WOKOUN, R., MATES, P. (eds.) *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde, 2006.

WOKOUN, R. *Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování*. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0734-X.

Poradenství pro osoby se specifickými potřebami v zemích Evropské unie. Martin Dominik Polínek ed. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 978-80-244-1733-2.

doporučené studijní texty v elektronické podobě (dispozici na internetových stránkách)

EUROPEAN UNION. Politika soudržnosti v podpoře růstu pracovních příležitostí: strategické zásady Společenství pro období 2007-2013. [on-line]. Dostupné na http://www.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc050706osc_en.pdf

Lisabonská strategie. [on-line]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/policies/art2377>